

LIETUVIŠIS BRAZILIA

Leidžia Spaudos b-v's «ŠVIESA» SÃO PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Rugpjūčio 9 d. Reg. St. Puišys.
 Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764, SÃO PAULO. Red. ir adm. būstinė: Rua Dr. Ricardo Gonçalves, 6. 2 (83)

Dabartinė ekonominė buklė ir išvados.

Jau nuo pereinamųjų metų spalio — lapkričio mėnesio prasidėjusi ekonominė krizė, šiais metais kovo — balandžio mėnesi pasiekė savo aukščiausią laipsnį: fabrikai užsidarė, masinės darbo žmonių atsidūrė gatvėje be darbo ir pragyvenimo šaltinių. Tūkstančiai lietuvių plaukė plaukė iš São Paulo kur akys neša, bet vargu ban defianta dalis išvažiuosiu į kitas Estadas galėjo ar gali darbo susirasti: grįžti atgal da sunkiau, nes nėra kuo apsidokėti gelbėlio bilietų. Todėl labai būtų laukas visiems gerai apsigalvoti, ar verta važiuoti, kaip sakoma „ant Dievo valios“, iškalno gerai nežinant ar turėsi nuvažiuoti pastovesnį darbą. Mums žinoma, kad daugelis lietuvių važiuojo ligi Porto Allegre, o brazilų spauda rašo, kad tenai jau esanti didelė bedarbė. Tas pats likimas gal jau šintus darbininkų ištiko ir kitose Estadose. Tad rinktai apsigalvokime, pirma negu važiuoti, arba bent per draugus tikrai apsidrauskime, kad nuvažiuavę darbo gausime.

Visi žinome, kad tūkstančiai lietuvių išvažiuo iš São Paulo į fazendas, nors gerai žinome kokios sunkios darbo sąlygos fazendose, iš kurių nebe šintus lietuvių naktinis budavo išbėgija. Iš miestų priplūdus fazendose bedarbiams, aišku, ir darbo sąlygos fazendose pablogėjo net 300 kartų: jeigu da šimet kaiku mokėdavu po 300 milreisų už 1000 kavos medelių, tai jau sekantiems metams kavos fazendieriai tą menką atlyginimą numatė ligi 150 ir retai tepasitaiko kur mokėti susitaru su kolonistais po 200 milreisų, o juk normaliais laikais budavo mokama po 450 ligi 600 milreisų nuo 1000. Seniau už priskintos kavos maišą mokėjo po 2500 reisų ligi 3 milijų, šimet mokėta tik po du, o sekantiems metams tebusią moka na tik po vieną milij ligi pusantro nuo maišo.

Tiesa, anksčiau ne visose fazendose leisdavo sodintis kolonistui kukuruzus ir kitus javus, dabar leidžia na visiems be išimties, bet ir šitas dalykas kolonisto buklė nedidelė parama: tik senieji kolonistai tegali atsilaikyti, naujas vistiek, greičiausia, gyvens pusbardžiū ir nuplyšęs, kaip elgeta. Keliais žodžiais papasakoję apie dabartinę padėtį fazendose, mes norime nuo širdžiai ir atvirai patarti visiems lietuviams, gyvenantiems ilgą laiką interiore ir šiek-tiek turintiesiems savo kruvinu prakaitu sutauptų milreisų, ne laikyti juos, kaip daugumoje atsitikimų est, pasidėjus pas privačius asmenius ar kontorose, bet kuogreičiausia pinigų pasiėmus arba už juos pirkti ką nors, arba juos pakeisti pastovia valiuta. Nes yra didelė pavojaus kolonistams prarasti visą savo uždarbį, kadangi pinigų kursas nuolatotus krūta. Jeigu šiandie kas turi kontą, da gali nusipirkti 100 dolerių, bet, labai galimas daiktas, kad po kiek lai-

Vytauto Didžiojo ordenas.

Vytauto Didžiojo, galingo Lietuvos valdovo, jubiliejaus proga steigiamas jo vardo ordenas. Vytauto Didžiojo ordenas bus aukščiausias Lietuvos ir svietiau valstybių piliečiams pagerbti už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai.

Vytauto Didžiojo ordenas projektuojamas 5-ųjų laipsnių. Be to, steigiamas Vytauto Didžiojo ordeno medalis 3-jų laipsnių Lietuvai nusipelnusiems asmenims pagerbti. Ordeno ir medalių projektas ministerių kabineto jau priimtas.

Lenkų viceministeris — Kauno kapitulos kanauninkas.

„Vilniaus Rytijos“ praneša, kad Lenkijos prezidentas paskyrė švietimo viceministeriu Vilniaus universiteto profesoriu, Kauno diecezijos kanauninką kun. Dr. Žongolavičių.

Naujasis lenkų švietimo viceministeris yra kilęs iš nepriklausomos

Lietuvos. Jis yra parašęs keletą religinių veikalų lenkų, lietuvių, lotynų ir rusų kalbomis. Lietuvių kalba jis parašė veikalą „Bažnyčia ir valstybė“ 1918 met.

Miško gaisrai.

Šiais metais per pusę metų įregistruota 78 miško gaisrai. Išdegė apie 223 ha. daugiausia jauno miško. Nuostolių padaryta apie 103,000 lt. Daugiausia buvo maži gaisrai, kurie greitai buvo likviduoti. Didesni gaisrai buvo keli. Jūros urėdijoje išdegė 80 ha. miško ir sudėgė miško medžiagos sandėlis. Rietavo urėdijoje išdegė 37 ha. Varėnos urėdijoje 15 ha. Jurbarko 6 ha. Tauragės 5 ha. Šaukėnų 3 ha.

Daugiausia gaisrų buvo Mažeikių urėdijoje, kur įregistruota 8 gaisrai. Zarasų 5, Labanorų 4, kitose urėdijose buvo po pora trejetą gaisrų, yra urėdijų, kur nė vieno gaisro nebuvo.

Anksčiausi gaisrai buvo kovo 31 d. Jurbarko ir Titavėnų urėdijose. Balandžio ir gegužės mėnesiais įregistruota po 30 miško gaisrų, birželio mėnesio daviniai dar nesurinkti.

Daugiausia gaisrų kilo iš padegimo. Kitais metais būdavo daugiausia gaisrų dėl neišaiškintų priežasčių. Apskritai, šimet miško gaisrų yra daugiau, negu kitais metais būdavo. Čia tenka atsižvelgti į sausą vasarą, nes išdžiūvus miško saunams nuo mažytės kibirkštėlės gali kilti didelis gaisras.

Su miško gaisrais visomis priemonėmis kovojama, padegėjai traukiami teisman ir smarkiai baudžiami. Pernai buvo įleistas taisyklės kovai su gaisrais. Šimet įleistas urėdams bendraštis miško medžiagos sandėliams nuo gaisrų saugoti.

São Paulo lietuvių Kronika.

Generalinis Konsulas p. T. Daukantas atlikęs savo tarnybinius reikalus São Paulo mieste rugpjūčio 4 d. 8 val. vakaro išvyko į Rio de Janeiro miestą, į savo paskyrimo vietą. Stotį jį palidėti atsilankė mūsų p. konsulas D-ras P. Mačiulis, p. J. Gaurilius su žmona, „Šviesos“ bendrovės pirmininkas kun. Valaitis, „Lietuvės Brazilijoje“ redaktorius St. Puišys, p. Favero ir kit.

Atvyko D-ras Jodeika. Rugpjūčio 6 d. atvyko su lietuvišiais — imigrantais iš pat Europos. Tai jau trečiasis iš eilės šiais metais mūsų emigrantų palydovas.

Reporteris.

Moo'kos mokykla naujam bute. Lietuvių pradžios mokykla Mookoje pereiną sąvante persikėlė į naują butą, gatvėje da Mooca, 632. Mokyklos salė antram aukšte, daug erdvesnė ir patogesnė.

Paskaita. Rugpjūčio 17 d. 2 val. po piet Mookos mokyklos bute (rua da Mooca, 632) p. St. Butrimas daro viešą paskaitą iš „Spaudos draudimo laikų“. Lietuviai į tą paskaitą kviečiami atvykti.

Pranešimas

D.L.K. Vytauto Didžiojo Komitetų žiniai.

Rugpjūčio 10 d. 4 val. po piet Lietuvos Konsulato bute (rua Conselheiro Nebias, 103) šaukiamas visų D. L. K. Vytauto Komitetų valdybų Lendras posėdis, į kurį valdybos pilnuose sąstatuose kviečiami dalyvauti.

D. L. K. Vytauto Didžiojo Centralinis-tas Brazilijoje.

SKUBIAI REIKALINGA su rekomendacijomis

GERA VIRĖJA į Rio de Janeiro.

Kreiptis į „Lietuvės Brazilijoje“ Redakciją, nuo 9 iki 12 v. ir nuo 4 iki 6 v. vakaro.

DĖMESIO!!!

LAPOS—VILLA ANASTACIOS VYTAUTO DIDŽIOJO KOMITETAS RUGPIŪČIO 16 D. SALĖJE JOÃO PEREIRA, 33 (Lapoje) rengia

IDOMU VAKARA.

PROGRAMOJE:

1. Veikalas: „Kunigaikštienė Gražyna“
2. Deklamacijos be ir su grimu.
3. Gyvi paveikslai.
4. Vytauto Didžiojo K-to choras.

Vėliau skrajojantis paštas, konfetė, serpentinas, įvairūs žaidimai ir šokiai.

BUFETAS LIETUVIŠKAS!

Grieš lietuvių dūdų orkestras.
Pradžia 8 val. vak., pabaiga 4 val. ryto.

Pakvietimai išanksto gaunami pas p. Puišį, Morkį, Dorėną, Dutkų, Gaigalą, Mažeiką, Svirplį, Džiugelį, Jonaitį, Degutį, Eidrigėvičių ir pas ponias Valiukienę ir Degutienę.

D. L. K. Vytauto Didžiojo K-to Vald/bs.

DĖMESIO!

Rugpjūčio 10 d. Italų salėje (rua da Mooca 508) Mookos Vytauto Didžiojo Komitetas rengia

DĖMESIO!

didelį šokių vakarą su įvairiais pasilinksminimo numeriais.

Kas nori praleisti vakarą smagiai ir linksmai, teina į šį šokių vakarą.

Pradžia 7 val. vakaro Grieš dūdų orkestras

Vytauto Jubilėjaus reikalai.

Iš Lietuvos laikraščių turime žinių, kad Vytauto Jubilėjaus paminėjimas oficialiai prasideda rugsėjo mėn. 8 dieną. Tą dieną bus Kaune pašventintas kertinis akmuo stamomam paminklui — muzėjui.

Paminėjimas tęsis ligi spalio mėnesio 27 dienos: tą dieną bus Vytauto Didžiojo mirties, prieš 500 metų, sukak-tuvės. Rugsėjo 8 diena laikoma džiaugsmo ir lietuvių tautos pasiryžimo die-na, o spalio 27 — susikauptimo ir liu-dėsio, todėl tą dieną, be oficialių, k. a., gedulinių pamaldų, kitokių pasilinksi-minimų nebūsių.

Būdami daug sunkesnėje padėtyje už kitus savo tautiečius Pietinėje Ame-ricoje, mes net savo aukomis negalėme prisidėti prie Vytauto paminklo pastatymo, todėl visi kaip vienas bent dabar sukrusime kad nors kitu būdu tinkamai galėtume savo tautos didvyri paminėti.

Jeigu tik visi Vytauto Jubilėjaus Komiteto skyriai gyvintų sukurs, tai ir čia mes galėsime nepertoliausia nuo ki-tur gyvenančių vientautių atsilikti. Reikalinga dėti visas pastangas, kad spalio 27 dieną galėtume pastatyti rim-tesnį scenos veikalą kurioj nors didžiul-lesnį miesto salėje, kur galėtume sve-timtųjų akyse pasirodyti verti savo garbingos praeities didvyrio ainai.

Visas mūsų darbų ir smanymų pasisekimas priklausys nuo pasišventi-mo ir susiklausymo: reikia kiekvienam darbu savęs bent dalinai atsidėti, reikia bent mažytę dalelę savęs paau-koti, tuomet ir darbas bus lengvas ir gražūs darbo rezultatai.

Todėl dar kartą visiems primena-me ir visus kviečiame į bendrą didelį kultūringą darbą, nepaisant ką vienas — kitas, nuo lietuvių tautos atsimeit lis, pasakytų ar veiktų priešinga kryptimi. Mums ne paslaptis, kad tokių slapukų yra, kaip kad buvo pasirodė per spor-tininkų vakarą keletas garšėlių, kurie, negalėdami kuo kitu pasireikėti, su-piausė šešias kedes, lyg tvėčia stengda-miesi dar lietuvių vardui pakenkti.

Atminkime visi, kad už vieną nedo-rėlių, už vieną negražų darbą neša at-sakomybę visa mūsų — lietuvių kolo-nija. Mes visi tebeatmename, kaip pik-tai prieš lietuvių koloniją atsiliepė visa brazilų spauda — tai tikrai, kad atsi-rado keletas suvedžiotų karštuolių, kurie negarbingiausiu būdu ištremiti iš Brazilijos, kaip „negeistini ir pavojin-gi“ asmenys.

Da negreit mes nusiplauname dė-mę: „lithuano — comunista“ todėl še-лак, mes tokių jokion dirbtuvėn nep-riimame, nes, aišku, visos dirbtuvės gal-ėjo turėti iš viršaus spaudimą nep-riiminti, kad tuo būdu kitus atgra-sinus.

Nors čia apie tai plačiau ne vieta minėti, bet mes dar kartą pasakome, kad ir tie slapukai, kurie šiandie ar rytoj bando šeimyniškuose vakarėliuo-se afišuotis kedžių piauistymais, prilips liepto galą. Bus vėlu, kai vėl pradės vietos administracija rankioti po vieną, kaip kad surinko didžiuną vadų, kurių likimo mes nei savo neprietelini nelin-kime.

Laiko ligi Jubilėjinės šventės pa-minėjimui nebedaug beliko, todėl vi-siems pasiryžiliams darbo yra ligi kak-lo, tik, susimildami, dirbkime, o ne po-lemizuokime, kad man tas, ar anas nepatinka, todėl aš nedirbsiu, aš neda-lyvausiu.

Reikia tik vieną visiems atminti, kad čia norima padaryti ir daromą ne kam kitam, bet sau, tik su ta sąlyga, kad daro visa kolonija bendrai, nes da-ro didelį ir kilnų darbą, kurį mielai nori ir kitataučiams parodyti, kaip lie-tuviai talkon pakviesti, moka atlikti ir sunkiausius darbus, dainuodami.

Kviečiame visi, kurie dar Vytauto Komitetan nėra įsirašę, įsirašyti, kurie nedalyvavo posėdžiuose, dalyvauti, duo-ti savo patarimų ir gerų sumanymų.

Vienu žodžiu, dirbkime įsiryžę, nes laiko mažai, o darbo da daug nenu-veikta.

D.L.K. Komiteto narys.

PASAULINĖS ŽINIOS

„Mes mirštam iš bado“!

Dėl kilusio bado Pietų Rusijoje Odesoj prasidėjo neramumai. Neseniai keli tūkstančiai išbadėjusių moterų, vaikų ir darbininkų demonstratyviai ėjo per miestą. Jie nešė didžiulį Lenino paveikslą su paraša: „Mes nebeturim duonos: tegrąžina mums Lenina. Jam gyvam esant nepažinome bado“. Pas-kui ėjo didžiuliai vaikų būriai, nešini plakatus su užrašais: „Mes mirštam iš bado“. Demonstrantai išblaškė policija, išplėšė tris koperatyvus ir pasidalino jame rastu maistu.

Kinijoje vidujinis karas.

Telegrafo pranešimu, visoj Kinijoje eina mūšiai nacionalistų su komu-nistais. Anglų, Amerikos ir Prancūzijos vyriausybės nusintę į Kiniją, į Pekino miestą savo kariuomenes savų pilie-čių apsaugojimui. Japonai taip pat yra prisirengę vykti į Kiniją savuosius pi-liečius apsaugoti.

Esperantininkų kongresas.

Rugpjūčio 3 d. Oxforde (Anglijoje) atidarytas pasaulinis esperantininkų kongresas, kuriame dalyvauja apie 50 atstovų beveik iš visų Europos valsty-bių, taip pat iš abiejų Amerikų, Kinijos ir Japonijos. Rusija nedalyvauja.

Raidžių rinkėjai ir spauštuviniai streikuoja.

Rugpjūčio 3 d. Ispanijoje, Madride mieste susireikavo visų laikraščių raid-žių rinkėjai ir spauštuviniai. Šiuo streiku reikalaujama algų padidinimo.

S. Amerikoj dideli karščiai.

Pranešimu iš New Jorko, Š. Ame-rikoj rugpjūčio 4 d. kai kuriose pro-vincijose buvo dideli karščiai. Mirė 60 žmonių. Ūkiams padaryta nuostolių apie 500 milijonų dolerių, nes tose vie-tose visos javų derlius išdego.

Žemės drebėjimas Rusijoje.

„Morning Post“ korespondentas Rygoje praneša, kad Rusijoje Kaspijos jūros rajone rugpjūčio 3 d. buvo did-elis žemės drebėjimas. Žmonių aukų yra 500 ir apie 4,000 sunkiai sužeistų. Miestas Aleksandrovsk beveik visas sugriautas.

Gaisras sunaikino 194 namus.

„U. P.“ telegrafo pranešimu, rug-pjūčio 2 d. Švedijos mieste Umea buvo didelis gaisras, kuris sunaikino 194 namus. Suintas vienas asmuo, kuris, spėjama, tuos namus buvo pa-degęs.

Atsisakė nuo aukų.

Bulgarų vyriausybė pasukavo nu-kentėjusiems dėl žemės drebėjimo Itali-joj viena milijoną kilogramų kvietinių miltų, bet Italų vyriausybė rugpjūčio 5 d. atsisakė tą auką priimti.

Bedarbiams darbai.

Romos gubernatoriaus pranešimu, Romoje numatyta pastatyti visą eilę naujų mokyklų ir kitų valdiškų įstaigų, kuriems tikslams asignuota 90 mi-lijonų lirų. Apie 5 tūkstančiai darbi-ninkų gaus darbą. Taip pat privatūs asmenys pradės statyti naujus namus, kur gaus darbą virš 10 tūkstančių dar-bininkų.

Žodžiu — italai savais badarbiais rūpinasi.

Europos valstybių sąjungos organizavimas.

Telegrafo pranešimu, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Briandąs paskyrė rugsėjo 10 d. susirinkti į Ge-nevą visų Europos valstybių atstovams apsvarstyti Europos sąjungos steigimo klausimą.

Didelė audra Jugoslavijoj.

Rugpjūčio 2 d. Jugoslavijoje Zag-reb provincijoje buvo didelė audra su lie-tum ir ledais. Sunaikintas visas šių metų javų derlius. Nuostolių skaitoma apie puspenkto milijono mlrreisy.

Berlyne paliuosuos daug darbininkų.

Telegrafo pranešimu, Berlyno dirbtuvų ir įvairių įstaigų savininkai rug-pjūčio 2 d. nutarė arleisti nuo darbo dar iki 10% visų darbininkų. Ši nu-tarimą nusistatė vykdyti gyvenime rug-sėjo 1 d.

Berlyno miesto valdyba prieš to-ki nutarimą užprotestavo.

Rupinasi darbininkais.

Rugpjūčio 2 d. anglų parlamentas specialiam posėdy, kurį sušaukė pats anglų karalius, asignavo vieną milijoną svarų sterlingų bedarbiams šelpti. Šie pinigai bus sunaudoti viešioms dar-baus Londono mieste atlikti ir bedar-biai gaus darbą.

Prancūzijos darbininkai streikuoja.

„Havas“ pranešimu, rugpjūčio 2 d. Lille mieste susireikavo 28.060 darbi-ninkų protestuodami prieš kainų pro-duktais pakėlimą.

Gaisre žuvo 4 bažnyčios, 250 namų ir 3000 gyv. liko be pastogės.

Šiomis dienomis sudegė Rumunijos miestelis Borsa-Maramurech. Gaisre žuvo 250 namų, 4 bažnyčios; kelios si-nagogos ir keli tvartai su gyvuliais. Gaisras kilo vieno gydytojo namuose. Esart dideliame vėjuj jis apėmė visą miestelį. Degė visą dieną. Daug žmo-nių žuvo ugnyje ir daug sužeistų. 3,000 gyventojų liko be pastogės. Kaimyni-niai miestai išsiuntė pagalbą.

CHOLERA AFGANISTANE.

„Havas“ iš rugpjūčio 7 d. prane-šimu, Afganistane smarkiai pradėjo siau-si choleros epidemija. Kiekvieną dieną suserga beveik po 200 žmonių.

Yra pavojaus, kad ši epidemija persimes į kitas kai nynnines valstybes.

INDIJOJ PADĖTIS BLOGĖJA.

Paskutinės žinios praneša, kad Indijoje padėtis blogėja. Prie indų pri-sidėjo dar afridai (atskira tautelė), ku-rie griežtai yra nusistatę prieš anglus.

PREMIJA LAKŪNAMAMS.

Š. Amerikos milijonierius Easter-wood rugpjūčio 7 d. Madride paskyrė 25,000 dolerių kaip premiją tiems lakū-nams, kurie padarys kelionę be sustoji-

Žodis Curitybiečiams

„Lietuvis Brazilijoje“ skiltyse jau nebe vieną kartą buvo paminėtas lietu-vių gyvenimas Curityboje, tačiau tai atrodo tarsi prošvaisė tamsių naktį blyksteli ir vėl užgęsta: nuolatinio ry-šio tarp laikraščių ir skaitytojų visi nesimato, gal būt tesitenkinama tuo, kad vienas kitas laikraštį pasiskaito, o apie kit-ką nedaug tegalvoja.

Jau senai būtų laikas pradėti vi-siems lietuviams spiestis į vieną die-se-nę lietuvių šeimą, vistiek kur lietuvių gyven-tai. Jeigu apie tai būtų bent gal-vojama, jau galėtume pasidžiaugti, bet nieko arba visi maža tegirdime apie saviškius, kurie gyvena Curityboj.

Būtų labai gera, jeigu patys Curitybos lietuviai atsilieptų, gal nebūtų didelių kliūčių juos tenai atlankyti ir mūsų Konsulato nariams, gal kur gali-ma būtų, jei ne kuo kitu, tai bent me-džiaginė parama išjudinti mūsų gražų-jį jaunimą į darbą Curityboje. Bet kur ir kas važiuos, jeigu niekas gal ne ne-galvoja apie bilekokį darbėlį?

Antai jau geras pusmetis, kai bu-vo pradėta kalbėti apie tai, kad lietu-iviai Curityboje norj steigti savo prad-inę mokyklą, bet ir vėl viskas nutylo, lyg rodos būtų pakalbėję, o vėliau ta-pats susigėdė dėl savo gražaus sume-nymo, jeigu tokis tikrai buvo.

Mielai galima būtų atsilankyti iš São Paulo, jeigu žinotume, kur, į ką galima Curityboje kreiptis, kaip ir ku-riuo būdu sutelkti visus, tenai gyve-nančius lietuvius, kad nuvažiuos ne-reikėtų akis svilinti, svetimtųjų klau-sinėjant, kur tie lietuviai gyvena, kur juos gali rasti.

Sakau, galima būtų gal daug ką pradėti ir vykdyti, tik visa bėda, kad nesimato iš pačių Curitybiečių jokios iniciatyvus, jokios pradžios, jokios užmo-zagos. O laikas jau būtų senai rim-tai pagalvoti ir apie tuos mūsų tevy-nainius, kurie gyvena nuo seniau Cu-rityboje.

Mes savo žodį pasakėme, dabar lauksime iš Curitybos lietuvių žodžio.

A. K.

mo iš Madrid į New Jorka.

Ispanijos spauda rašo, kad dra-suolių atsiras.

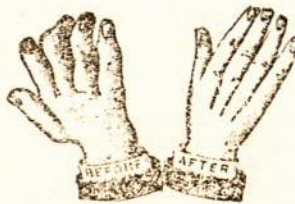
AMERIKOJ DIDELI LIETUS.

Kaip „Havas“ praneša, rugpjūčio 6 d. Š. Amerikos Arizona provincijoje buvo dideli lietūs. Vanduo nuo kalno Santa Rita užliejo visą miestą. Dingo vandenys virš 40 asmenų. Apie 3,000 žmonių liko be pastogės.

Š. AMERIKA IR RUSIJA.

„U. P.“ telegramas iš rugpjūčio 7 d. paduoda žinutę, kao Š. Amerikos vyriausybė sutinkanti pripažinti Rusi-ją de jure tik su ta sąlyga, jei bolševi-ka vyriausybė apsiimsią sumokėti visas dar iš caro laikų padarytas skolas.

Prie faktus nėra argumentų.

Jau yra įrodyta, kad geriausias reu-matizmo gydymo būdas yra auglo Dr' Alarkon de Morbella būdas. Iš išgiri džiusių taisy vaistais nuo 1923 iki 1929 metų ir iki šiandien galim pažymėti šiuos asmenis:

P. Manuel Alves de Faria Junior, Italu — Belgų banko išdininkas, gyvena gatvėje Maria Marcolina, 201, sirgo tris metus reumatizmu siunkioj stadijoje, bė indamas D-ro Alarcon de Morbella vaistus išsigydė pilnai per aštuonias dienas. Prieš tai jis vartojo įvairius vaistus įvairių gydytojų, bet nepa-gelbėjo. Jo pareiškimas patvirtintas pas notarą Giudice. Ponia Dolores de Granado ir jos vyras Josė Granado, gyvenantieji rua Miller 136 iš-sigydė nuo reumatizmo per dvi dienas. P. João Rodrigues, rua Visconde de Parnahyba 532 buvo visai suparalizuotas, bet dabar visai sveikas. Daug yra ir kitų asmenų, apie kuriuos galima sužinoti raštinėje.

Vaistai D-ro Alarcon Marbella gydo reumatizmą įvairiose formose ir stadijose. Taip pat jie švarina kraują. Šie vaistai yra sveikatos de-partamento patikrinti.

Kreiptis: Rua S. Bento, 37 (sobr), kasdien nuo 1 iki 6 v. vak.

RELIGINIS SKYRIUS

ŽOLINĖ.

Rugpjūčio 15 d. Bažnyčia švenčia šventę. Marijos: mirties m. nėjimą, dangun ėmimą ir vainikavimą.

vim. Todėl šios dienos šventė vadinama trėjopai: rytų (rusų) Bažnyčia vadina ją Dievo Motinos užnigimū, arba užsūdimu (uspiniėje), nes jos mirtis buvo lengva, kaip miegas ir trumpa, kaip sapnas; vakarų (lotyniekoji) liturgija vadina ėmimu į dangų, nes Marijos kūnas buvo Dievo galybe pakeltas į dangų; o mūsų liaudis paprastai vadina Žoline, nes tą dieną esti laiminamos gėlės, kurios primena Marijos — dangaus ir žemės karalienės — vainikavimą.

Per Žolines, žmonės eidami bažnyčion atsineša puokštes gėlių, žolių, arba vaisių palaikinti. Tie žaliūnynai taip pat primena gėles, kuriomis buvo papuostas Marijos karstas. Dėlo taptytojai, vaizduodami šios dienos paslaptį, rodo paveikslą, viršūje Dievo Motina angelų lydima į dangų, o apačioje karstą pilną žydinčių gėlių, aplink kurį stovi nusiminę ir stebėdamiesi apaštalai.

Apie Marijos mirtį ir dangun ėmimą šv. Raštas tyli, tik apaštalų mokiniai ir Bažnyčios tėvai surašė šį padavimą. Jau penktam šimtmečiui šis šven-

tė buvo Bažnyčioj švenčiama, o septintam ji buvo jau privaloma. Nestebėtina tad, kad nuo senų senovės buvo statomos bažnyčios Marijos dangun ėmimo garbei. Ir mūsų Vytautas yra pastatęs kelias tokias bažnyčias.

Nors Marijos dangun ėmimo paslaptis yra seniai visos Bažnyčios švenčiama, bet ši tiesa dar nėra Bažnyčios oficialiai paskelbta, kaip dogma, neginčytina tikėjimo tiesa. To paskelbimo galima tikėtis artimiausioje ateityje.

Mirtis ir kūno gedimas, yra nuodėmės pasekmė.

Marija, Dievo Motina, kaip laisva nuo nuodėmės, turi būti laisva ir nuo nuodėmės pasekmių. Marijos mirtis yra tikrai tariant tik perėjimas tobulesniam gyvenimui. Jeigu mes, Kristaus mirties atpirkti iš nuodėmės vergijos, tikime į mūsų kūno prikėlimą pasakutinio Teismo dieną, tai juo labiau tikėtina, kad Marija su kūnu ir siela yra ypatingu Dievo veikimo paimta į dangų. Šio ypatingo Dievo veikimo reikalauja patsai teisingumo dėsnis.

V.

Komunizmas Š. Amerikoje.

Prieš keleta metų Š. Amerikoje n. buvo ne kalbos apie komunizmą. Dagi socialistai išrinkdavo į kongresus vos vieną, ar du atstovų iš penkių šimtų. Dabar dalykai ima virsti kitaip.

Puiki ir savimi patenkinta Amerika vis dar negali atsigausti po Spalio mėn. biržos krizis. Bedarbių skaičius yra didžiulis. Nors oficialiai paduodama trijų milijonų skaitlinė, bet ištikrųjų bedarbių yra dvigubai. Biznis silpnėja, nepasitenkinimas auga, radikališkieji gaivalai daugėja. Dalyko žinovai sako, kad prie komunistinės propagandos nenoromis prisidėjo patys bankininkai.

Dalykas štai kame. Amerika yra nusistačiusi nepripažinti Sovietų Rusijos de jure, bet jau rūpi varyti Rusijoje pelningas biznis. Tad noromis nenoromis ji turėjo įsileisti Sovietų prekybos komisiją su daugeliu jos skyrių. Godūs jankiai užmerkė akis prieš faktą, kad prekyba Rusijoj suvalstybinta ir kad prekybos komisijos nariai yra drauge valdininkai ir trečio internacionalo nariai. Su jais piniguočiai vėrė biznį ir per pastarus penkis metus sumokėjo Sovietų prekybos agentams 50 milijonų dolerių. Bet šie Sovietai gavo žymias sumas už įvairias koncesijas ir daug kredito Amerikos prekėm ir mašinoms išvežti.

Tardymas parodė, kad visi tie pinigai buvo suvartoti komunistinei propagandai Amerikoje, o iš Rusijos negauta beveik nieko naudinga. Dabar reikalaujama neduoti daugiau kreditų Sovietams ir išvaryti iš Amerikos jų prekybos komisiją. Sovietams būtų tai didelis smūgis, bet jie, žinoma, stengsis gražiais pažadais vilioti Amerikos piniguočius, kuriems galima jau sukūsti Sovietam kapitalo.

Tuom tarpu pramonės krizis Amerikoje tęsiasi, auga bedarbė ir drauge su ja plinta komunistinės idėjos. Amerikos kapitalistai žūt būt turi surasti naujas rinkas savo gaminamam prekėm. Jie norėtų ir Rusijoj turėti savo rinką, bet drauge bijo nuostolių ir komunizmo. Gaila žento, gaila varškės. Kuo visa pasibaigs — nežinia.

Galima vienok spėti, kad gudrūs ir turtingi amerikiečiai suras išeitį iš sunkios buklės ir nusikratys komunistinės agitacijos. Jau dabar ateina žinių, kad Amerikos vyriausybė nusistačius nutraukti prekybą su Sovietais ir šiomis dienomis uždraudė įsileisti kelis laivus su Sovietų Rusijos medžiu, piopera ir kitais gaminiiais.

L. K. B. Kronika.

Vedybos. Rugpjūčio 2 d. S. Antonio do Pary palaikinta moterystė: 1. Stasis Paškevičius ir Stefanijos Mataitytės. 2. Alfonso Baranauko ir Onos Rimdeikaitės. 3. Vlodo Perrausko ir Stefanijos Baraševičiūtės.

Jau nauvedžiam laimės ir viso labo!

Nauji užsakai. Nori vesti tekėti: 1. Norbertas Talauskas, gim. Dusėtu par. ir Marija Daugūlaitė, gim. Geguži-no par. 2. Pranas Čepulionis ir Pranė Kazakevičiūtė, abu gimę Darsuniškio par.

Nauji lietuviai katalikai. Rugpj. 3 d. pakrikętyta: 1. Vytautas Apolinaras, Vlodo ir Liudvikos Stankevičių sūnus, 2. Juozas, Kosto ir Teklės Šapalų sūnus.

Mirė. Liepos 14 d. mirė Silvestras Andriulevičius. Liepos 6 d. mirė Antanas Pajerskas.

Dr. kun. Būčys — vyskupas.

Tėvų Marijonų Generolas dr. kun. Pr. Būčys š. m. liepos 6. Romoje priėmė rytų apeigų titulinio Olinipijos vyskupo šventimus. Šventasis Tėvas buvo paskyręs dr. kun. Pr. Būčį rytų bažnyčios reikalaus kongregacijos patarėju. Matoma, kad dr. kun. P. Būčys tose pareigose parodė daug sumanumo ir atsidėjimo, nes nuo šiol Apaštalu Sostas pavedė jam dar svarbesnį uždavinį toje srityje atlikti, paskyriant jį rytų apeigų vyskupu.

SVEIKATA

MIEGAS.

Kaip ilgai reikia miegoti?

Kūdikis ligi vienerių metų amžiaus reikalingas kasdien 20 valandų miego.

Vaikas ligi 3 metų reikalingas kasdien 15 valandų miego.

Vaikas ligi 7 metų — 10 val. miego.

Vaikas ligi 10 metų — 9½ val. miego.

Vaikas ligi 13 metų — 8½ val. miego.

Suaugę sveiki ir nedirbą sunkaus protinio darbo reikalingi 7 val. miego.

Suaugę dirbą proto darbą — 8 val. miego.

Seniai virš 60 metų amžiaus reikalingi 8 — 9 val. miego. Bet jie nevisuomet gali užnigti.

Viena valanda miego prieš vidurnaktį turi tiek vertės, kaip dvi valandos po pusianakčio. Žmonės, kurie eina gulėti 11 ar 12 valandų nakties greitai pasidaro nervuoti, išsiseimę ir retai susilaukia senatvės.

Kiekvienas mieganas kambarys turi būti išisų diena vėdinamas. Jeigu miglos, šaltis ar lietus noklinda, reikia ir naktį palikti nors vieną atvirą langą, tik reikia saugotis skersvėjo.

Anklotė turi būti perdėm lygi, negerai jeigu ji yra storesnė ties pečiais, o kojos užklotos menkiaiu. Patalais užsikloti arba juos pasikloti nepatariama; daug geriau vartoti vilnonės anklotės.

Žmonės, kurie laike miego blaškosi, gerai padarys, jeigu kojas gerai įsivynios ir anklotė; kitaip jie lengvai gali peršalti.

Sveikiausia miegoti ant dešinio šono, blogiausia kniupsčiam.

Darbiniai rūbai ir vartoti praktuoti baltiniai niekuomet neturi būti laikomi miegamam kambary.

Nereikia statyti lova prie pat mūro ir ypač cemento sienos, nes lengva gauti reumatizmas.

Kas nori gerai miegoti turi stengtis ankščiau pavalgyti: bent dviem valandom prieš miegą.

Iš vokiečių kalbos.

Nelaimingas vaikų žaislas.

11 vaikų mirė, daug sunkiai sužeistų.

Rugpjūčio 3 d. Penhoj įvyko tragiška nelaimė su vaikais.

Du broliai, Armando ir Carlos Schinardi, 14 ir 15 metų amžiaus, gavę kino aparatėlį ir keurias filmas, sumanė įrengti vaikams, savo draugams kinematografą. Atatinkamą kambarį greitai surado ir jame viską, kas reikia, greitai įrengė. Rugpjūčio 3 d., prie namo durų išklįjavo skelbimėlis, girdi atsidarė naujas vaikų kinematografas. Stovincios vietos — 200 reisų, sėdinčios — 300.

Vaičių prisirinko 40. Iš pradžių visas ėjo gerai. Visi buvo patenkinti. Tik vėliau įvyko baisi nelaimė. Vienas vaikas per neatsargumą nuomet

degarėti degtuką prie filmos, kuri užsi degė ir įvyko gaisras.

Salėje pasidarė didelė panika. Vaikai ėko prie durų, bet jėse stovėjo aparatas, todėl išeiti negalėjo. Tuomet ėko prie langų. Žinoma, visi pabėgo, bet vistiek 27 sunkiai sužeidė, o trys nugabenti į ligoninę tuoju mirė. Vėliau iš sužeistų dar 8 mirė.

Įvykis būtų buvęs dar baisesnis, jei nebūtų atvykę suaugę žmonės, kurie padėjo tą gaisrą likviduoti.

Štai tau ir vaikų žaislas. Visgi tėvams reikia žiūrėti, ką vaikai daro.

—X—

TAUTIECIAI, skaitykit ir platinokit didžiausį ir įdomiausį viso Pietų Amerikoje laikraštį

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“.

PAIEŠKOJIMAS.

PRANAS DAUGIRDA paieško su-naus JONO, kuris dirbo prie miestuko Nupuranga Austro fazendoje (Estado de São Paulo).

Į S. Paulo išvyko apie 12 sausio šių metų.

Kas žino apie jį, arba jis prašoma pranešti „Liet. Brazillijoj“ redakcijai — rua Dr. Ricardo Gonçalves, 6 (arba Caixa postal 1764) dėl Daugirdos.

Lietuviai, žemdirbiai!

Galite įsigyti nuosavą ūkį netoli São Paulo, PRIE MIESETELIO PIRAPORA. Žemė parduodama su storu mišku, kuris tinka anglių deginimui ir ml.koms.

Anglis ir malkas galima parduoti vietoje. Už kvadratinį metrą malkų mokama iki 10\$000

Miško alkeris kainuoja tik 500\$000 ir išsimokėjimui 5 metams.

Dokumentai yra teisingi, jų senumas jau 80 metų.

Kreipkitės šiuo adresu:

Rua São Bento, 14 -- 2-o andar, sala 9.

DONA CARMELITA do CARMO.

Lietuvių Savvyglos Sajungos KONFERENCIJA

Rugpjūčio 3 d. «Lietuvis Brazilijoje» redakcijoje įvyko Lietuvos Savvyglos Sajungos Konferencija, kurios protokolą čia ištiesi talpinam. Konferencijoje dalyvavo 14 atstovų ir keli sąjungos nariai svečiai.

Dinotvarkė:

- 1) Konferencijos atidarymas.
- 2) Atstovų mandatų patikrinimas.
- 3) Prezidijumo rinkimas.
- 4) Skyrių atstovų pranešimas.
- 5) Buvusios konferencijos klausimas.
- 6) Centro valdyboje kilusio ginčo likvidavimas.
- 7) Įstatų priėmimas.
- 8) Centro Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimas.
- 9) Bėgamieji reikalai.

1) Konferencijos atidarymas. Konferencija atidarė Revizijos Komisijos pirmininkas St. Puišys, kurio iniciatyva ta konferencija buvo šaukiama. Atidarydamas nurodo priežastis privertusias šaukti šią konferenciją.

2) Atstovų mandatų patikrinimas.

Mandatus patikrinus paaiškėjo, kad konferencijoj dalyvauja:

- 1) Centro v-bos nariai: Kun. J. Valaitis, K. Uckus, A. Dutkus, D. Beividas ir Pr. Zieziš.
- 2) Revizijos komisijos pirmininkas St. Puišys.
- 3) Villa Bellos skyriaus atstovai V. Stankevičius, K. Talalas.
- 4) Villa Anastacios skyriaus atstovai Apolonija Čemarkienė ir L. Gaigalas.
- 5) Mokos skyriaus A. Serbenta, St. Butrimas.

6) Centrinio skyriaus V. Šeškas, J. Jankauskas.

Beto dalyvauja Sąjungos nariai patariamajo balso teisėmis: J. Elijošius, Startas ir kiti.

3) Prezidijumo rinkimas.

Į konferencijos prezidijumą nutarta rinkti 3 narius: pirmininkas, sekretorius ir vicepirmininkas. Iš pasiūlytų kandidatų balsuot ant pusiau slaptu balsavimu išrinkti St. Puišys, kun. J. Valaitis ir L. Gaigalas, kurie pareigomis pasiskirstė — St. Puišys pirmininku, kun. J. Valaitis vicepirmininku ir sekretorium L. Gaigalas.

4) skyrių atstovų pranešimas.

Iš Villa Bellos skyriaus pranešimą darė P. Zieziš, kuris pranešė, kad skyriuje yra 24 nariai, iš kurių tik maža dalis yra užsimokėjęs nario mokesnio. Klausė konferencijos, ar palikti dar narius 3 mėn. neužsimokėjusius nario mokesnio. Nutarta palikti skyrių nuožiūrai.

Iš Villa Anastacios skyr. pranešimą darė A. Čemarkienė, kuri pranešė, kad neseniai skyriui išsisteigus nesusipėta nieko tokio nuveikti. Narių 14.

Iš Mokos skyr. atstovas Butrimas irgi tą patį pareiškė. Narių 15.

Iš Centrinio skyriaus pranešimą darė Jankauskas. Pranešė, kad sky-

rius įsikūrė prieš tris savaites. Kilo ginčas dėl to skyriaus įsikurimo laiko. Iš tolimesnių pranešimų paaiškėjo, kad skyrius įsikūrė sausio 26 d., o reorganizuotas tapo liepos 13 d.

5) Buvusios konferencijos klausimas.

Svarstant šį klausimą kilo ginčas dėl buvusios konferencijos. Revizijos komisijos pirmininkas pareiškė, kad kadangi nebuvo daugiados skyrių atstovų, buvo ne konferencija, bet tik pasitarimas. K. Uckus ir A. Dutkus įrodinėjo, kad tai buvo konferencija ir išdėdymui to parolė buvusios konferencijos protokolą, kurį sutikus konferencijos nariai perskaitė. Kun. J. Valaitis pareiškė, kad jis taip pat buvęs pradžioje minimo pasitarimo ir buvo kalbama, kad atvykus Santos skyriaus atstovams susidarys dauguma ir bus galima skaityti konferenciją, bet tiems neatvykus laikyti tik pasitarimu. Nurodė, kad ir įstatuose pažymėta, kad konferencija laikoma teisėta, jei joje dalyvauja skyrių dauguma. Atstovas Jankauskas reikalauja baigti ginčus ir eiti prie konkrečiaus klausimo svarstymo.

Dutkus reikalauja pripažinti, nors kaippo posedį Centro V-bos dalyvaujant kai kuriems atstovams. Uckus pareiškė, kad buvusios konferencijos sekretoriui pasivėlavus prerašyti konferencijos protokolo ir nepasirašius jo nekuriame atstovam. nėra pamato skaityti, kad tos konferencijos nepripažinti.

Pagaliam konferencijos pirmininkas šį klausimą stato balsavimui ir 11 prieš 3 balsus nutarimą, kad įvykusia gegužės 25 d. konferenciją skaityti tik Centro Valdybos su vieno skyriaus nariais pasitarimu. todėl visi ten padaryti nutarimai nėra visai sąjungai privalomi.

6) Centro Valdyboje kilusio ginčo likvidavimas.

Šį klausimą referuoja St. Puišys, nurodymas, kad ginčas kilo dėl valdybos narių pareigomis pasiskirstymo ir dėl varymo akcijos prieš įstatų punktus ir prieš centro v-bos pirmininką kun. Valaitį. Valdybos nariai tuo klausimu irgi išsitarė, prašydami, kad konferencij. rastų kas kaltas ir padarytų savo nutarimą.

Ginčaus pasibaigus padaroma pertrauka.

Po pertraukos patiekiamas centralinio skyriaus reikalavimas C. V-bos narius K. Uckų ir A. Dutkų už varymą akcijos prieš V-bos narį kun. Valaitį, ir prieš įstatų punktus ir trukdamą S-gos veikimo prasininti ir antra, jei pasižadės jie atžaukti per laikraštį suspenduoti pusei metų, jei ne, tai prasininti iš S-gos. Antra rezolucija kaip paduota užinteresuoto asmens atsiiman. Pirmoji statoma balsavimui. Už rezoluciją balsuoja 9, prieš 2, susilaikė 3 (visi 3 valdybos nariai). Rezolucija ši ir priimta. Ji skamba: Lietuvų savvyglos Sajungos Konferencija įnagrinėjusi L. S. S-goje susidėjusia padėtį ir indama domėn, kad p. p. Uckus ir A. Dutkus kaipo centro v-bos nariai varė akcija prieš kita Cento Valdybos nari kunigą J. Valaitį, kaip susirinkime Villa Belloje, taip ir laikraštį «Lietuvių Aidas»

Brazilijoje», kur jis neleistina yra šmeižianas, kad jie eina prieš Sąjungos įstatų punktą ir tuo ni trukdo visą veikimą, nutarė tokį p. p. K. Uckaus ir A. Dutkaus pasielgimą pasmerkti ir d'1 laho pašalinti sąjungos juos iš narių tapo prasininti.

7) Įstatų priėmimas.

Įstatai su kaikiuriais papildymais priimami ir galutinai patvirtinami. (Kitame numery tuos įstataus ištiesi talpinai laikraštį).

8) Centro Komiteto rinkimas.

Išėjus iš buvusios Centro V-bos kai kuriems nariams konferencija nutarė išrinkti naują Centro V-ba. Įstatyta šie kandidatai: 1) J. Elijošius, 2) kun. J. Valaitis, 3) S. Puišys, 4) St. Butrimas, 5) Pr. Zieziš, 6) D. Beividas, 7) A. Serbentas, 8) J. Jankauskas. Balsuojant į C. V-bą išrinkta: St. Puišys 11 balsų, kun. J. Valaitis 11 balsų, J. Elijošius 8 bals., D. Beividas 7 bals., ir St. Butrimas 10 bals. Kandidatais pasiliko A. Serbentas ir J. Jankauskas.

9) Revizijos Komisijos rinkimas.

Išrinkti Revizijos Komisija iš 3 asmenų išstatyta šie kandidatai: J. Jankauskas, Šeškas, A. Čemarkienė, Pr. Zieziš, L. Gaigalas. Pusiau slaptu balsavimu išrinkti: J. Jankauskas 11 bals., L. Gaigalas 10 bals., ir Čemarkienė 7 balsais.

10) Bėgamieji reikalai.

Nutarta: a) pavesti C. V. išdirbti Sąjungos vidujinį statutą ir jį duoti patvirtinti naujai konferencijai, kurią sušaukti 3-jų mėnesių bėgy; b) pavesti Centro Valdybai įsteigti informacijų biurą; c) užregistravimui įstatų skyrių įstojamasis mokesnis visas eina Centro Valdybai.

Įsprendus visus klausimus Konferencija uždarama.

(Po protokolo prezidijumo narių parašai).

Tą patį dieną naujai išrinkta Centro Valdyba pasiskirstė pareigomis šiaip: Pirmininkas — Kun. J. Valaitis, vicepirmininkas — St. Puišys, išdininikas — D. Beividas, sekretorius — J. Elijošius, narys St. Butrimas.

Revizijos Komisija: Pirmininkas — J. Jankauskas, sekretorius — L. Gaigalas, narys — A. Čemarkienė.

Centro Valdybos būstinė laikinai «Lietuvis Brazilijoje» redakcijos bute.

Mokos skyrius.

Rugpjūčio 6 d. įvykusiam L. Savvyglos S-gos Mookos skyriaus susirinkime įstojo į Sąjungą 10 naujų narių.

Išklausius įgaliotinio į Konferenciją pranešimą visi nariai tos Konferencijos nutarimu užgirė ir pavedė valdybai kartu su Centro Valdyba juos vykdyti gyvenimam. Be to nusistatyta pradėti ir kultūrinį darbą dirbti, būtent rengti paskaitas ir organizuoti kursus.

Žodžiu — skyrius pradėjo darbą energingai.

Report.

Brangūs tautieciai!

Ar ne laikas jau būtų galutinai mums susiprasti ir visiems mesti tą senai užsidėjusią kaukią šalyne? Prie ko mes galim prieiti taip toliau cėdami? Rodos neseniai mes daug turėjom įvairaus plauko organizacijų, bet nei viena mūsų išvievijoj neprigijo. Debar bandoma įkurti Savvyglos s-ga, bet jau atsirado jos ardytojai, ir nors tų ardytojų visai nedaug, rodos, vos tik pora žmonių ir jie lietuviai, bet jie savo riksmu atbaido nuo organizacinio kultūrinio veikimo kitus gerų norų tautiečius.

Daug kas skaito laikraščius ir žino, kaip jie šmeižia kitus, nežėiūrėdami ar iš to yra kokia nauda ir ardo sėmuntį tą mūsų ratelį. Ar nemalonų būtų mums visiems lietuviams išvieviamusieji ir pakalbėti apie savo vargus ir nelaimes? Ar nemalonu būtų įtiesiti ranką vargo prispaustam savo tautiečiui ir matyti jo džiaugsmą, kad jį gelbsti ne sveticnas, bet savo žmogus? Ar nemalonu būtų sueiti mūsų jauniui ir daryti pasikalbėjimus, paskaitas, psilinksminimus, ramiai, meiliai, vis kitą nekoliojant? Bet dėja! Toj įsimaišo koks blogų norų mūsų patų brolis ir girdamasis, kad jis yra geriausias — šmeižia, ardo, tolima jau ir taip mūsų brolių nutolusi nuo savo tautybės.

Kol tas bus, mes nieko nepasiekim.

Tat kviečiu, brangūs broliai, su pasiryžimau tektis į būrius ir tik tuomet gal būsim verti visų gerbimo, kuomet parodisim, kad mes esam susipratę. Tad visi į Savvyglos Sąjungą!

J. Elfus.

Garsininkų vakaras.

Rugpjūčio 2 d. Italų salėje (Mookeje) įvyko garsininkų vakaras su valdiniam, prakalbonis, agitacija ir šokiiais. Publikos prisirinkusios buvo gana daug; dauguma „draugai“ (taip rengėjai juos vadindavo). Iš ne „draugai“ ne visus norėjo įsileisti, sakydavo — jau vietų nėr.

Pradžioje to vakaro vienas „draugas“ pasakė prakalbą, kurioje neįkentė neapsmeižęs mūsų konsulą, kletoną ir kitus. Be kit ko kalbėjo: „Draugai, nors tie fašistai uždarė mūsų „Garsą“, bet jo dvasia mūsų tarpe gyvenuoja ir gyvenos ir mes savo tikslą visgi atsieksim... Ateis laikas, kuomet jie visi kitaip užgedios... Draugai“, sukruskim ir toliau dirbkim...“ ir t. t. ir kvietė dar susirinkti į tą pačią salę rugpjūčio 9 dieną.

To vakaro gryną pelną ir visas auksas paaukavo politiniaus kaliniamis šelpti per „tikrai“ darbinikiškas draugijas, tik per kokias nepasakė.

Nors salėje buvo daugiausiai „draugai“, tačiau tvarka iki galui nebuvo išlaikyta. Pabaigoje įvyko ir peštynės, buvo ir policija įsimaišius.

Šiaip vakarėly nieko įdomaus nebuvo.

Report.

— Šešių metų vaikas „šąškių“ čempionas. Rugpjūčio 4 d., „A Gazeta“ redakcijoje (São Paulo) buvo šąškių rungtynės tarp žinomų čempionų. Koks buvo visų nusistebėjimas, kuomet visus nugalėjo vienas vaikas 6 metų amžiaus.

VESTUVĖS PER PRIEVARTĄ.

Yra tai komedija, kuri rugpjūčio 23 d. Italų salėje (rua da Mooka, 508) bus suvaidinta «Šviesos» bendrovės rengiamam vakarėly.

Komedija graži ir juokinga. Pasibaigus vaidinimui bus šokiai, žaidimai ir kiti psilinksminimo numeriai.

Grieš dūdų orkestras.

Colonia „PINHAL“ ITAPETINGA

Prie Sorocabanos linijos 4½ valandos nuo São Paulo miesto. Susisiekinas traukiniu ir autobusais. Žemė pirmos rūšies, tinka bulvėms, daržovėms ryžiams ir visiems kitiems augalams. Taip pat galima auginti gyvuliai ir paukščiai.

Ant kiekvieno loto yra miško ir bėgantis vanduo. Klimatas sveikas. Colonijoje yra malūnas, degtinės varykla, ir kitų įrengtų fabriku, kur kolonistai gali gauti darbą.

Žemė tikra. 80 metų kaip pripažinti dokumentai! Kaina nuo 500\$000 iki 600\$000 už alkerį. Entrada 30%. Likusieji trims metams išsimokėti.

Norintieji pirkti kreipkitės šiuo adresu:

COLONIA „PINHAL“

RUA SÃO BENTO, 14 2 aukš. 24 sal. S. PAULO.

SPORTAS

Psichinė energija ir sportas.

Motto: „Didieji žmonijos laimėjimai pasiekiami ne ramumais, bet didžiūniomis mintimis ir jausmais“.

J. Payot.

Kad sportas darbo jaunuomenei yra būtina reikalingas, dėl to negali būti nei mažiausio abejojimo, nes sportas iš kultūros aptrintos gaunos priverte žmogų eiti į grynąją gamtą ir tuo būdu apsaugo sveikatą nuo negatyvių civilizacijos veiksnių įtakos. Sportas, kaip kūno kultūros priemonė, kai kurių entuziastų laikomas tiesiog gyvenimo idealu, bet čia tenka atkreipti dėmesį, jog sportas, kaip ir daugelis gyvenimo reikšmių greta teigiamųjų turi ir neigiamųjų ypatumų. Šiuo nenoriu sportą sukerkti, atbulai — nuoširdžiai ji jaunuomenei rekomenduojau, nes kiekvienam žmogui fizinis lavinimasis naudingas, o jaunystėje, kai visi organai galutinai formuojasi, visų labiausiai, tik norėčiau visų sportininkų dėmesį atkreipti į psichologinius visai teisingą Foersterio pastabą: — Sportas ir kūno stiprumas be atitinkamo būdo grėša pavojumi sustiprinti jauno žmogaus nepastovumą, egoizmą, prievolių nepildymą ir t. t., be to, kaip praktikos gyvenimas rodo, sveikas kūnas nėra tikras pagrindas sielos sveikatai, nes yra žmonių turinčių greta silpno kūno labai stiprią dvasią, pav., Spinoza, Kantas, Schilleris, todėl nors fizinis stiprumas ir yra vienas iš dvasinio stiprumo pagrindų, betgi iš antros pusės, kaip L. Tolstojus teisingai sako, tik sveika siela tepaliko kūno sveikata; moralus gyvenimas turi savyje visas higienines sąlygas: darbą, paprastą maistą, susivaldymą, nekaltybę. Bet kadangi kūno sveikata žymiai palengvina dvasios kultūros darbą, tai psichinės energijos koncentracijos darbai yra naudingi, kaip fiziniai darbai taip ir sportas.

Prirengiamam valios kultūros darbui patartina jaunuomenei reguliariai užsiiminti kambarine gymnastika, palaikyti odos švarumą, vengti alkoholio, nikotino ir kitų narkotikų, kurie kad ir neperdidelė dozė, vis dėlto labiau kenkia jaunam organizmui, negu suaugusiam, todėl jaunuoliai (ės) turi laikytis net trilypės abstinencijos: t. y. nevarioti alkoholio, nikotino ir užlaikyti nekaltybę.

Ši trilypė abstinencija yra jaunam žmogui ne tik dvasinė, bet ir kūninės sveikatos ir kūninio grožio šaltinis, nes girtybė ir paleistuvybė gadiną veidą ir akių grožį ir padaro jaunuolį (e) jaunu seniu, kaip Foersteris vadina, todėl iš veido ir iš akių labai lengva permatyti užkulisinio žmogaus gyvenimo slaptības. Jei jaunas žmogus žymiai nusižengia trilypės abstinencijos dėsniai, tai jo siela nuo to sunkiai nukentė, nes kas jaunystėje visas gyvenimo saldības išmėgino, tam tolimesnis gyvenimas lieka visai neįdomus ir nebrangus, nes čia susidaro panašus psichologija, kokią žmogus turi persivalgęs ar persigėręs bet kokio valgymo ar gėrimo, kurio paskiau neapkenčia; taip yra ir gyvenime: kas peranksti viską

IVAIRENYBĖS.

Savo iškias Rytų mandagumas.

Jei mandagumo pažymiai reikiškie aukštesni kultūros laipsni. tai azijoje tai toli yra pralenkę mus kultūroje, juo labiau, jei spėsime iš šio tikro atsitiški mo.

Seichas Suidas, sukillelių prieš turkus vadai, buvo palintas nelaisven ir atgabentas į Diarbekirą nužudyti. Čia pasitikęs turkų komendantas garbingai jį pasveikino ir, be mažiausio pasityčiojimo tarė:

— Sveikas! Kaip tamstos sveikata? Ar kelionė labai nuvargino?

Seichas mandagiai atsakė: — Kiekvienai kelionė vargina.

— Gal tamsta kokia liga užpuolė?

— Ne, ačiū, man klojasi visai gerai.

— O kaip apetitas? Gal man leista bus pasiūlyti tamstai ką nors valgyti. Ką nors lengva?

— Ne, ačiū, aš esu labai atsargus — turiu prisilaikyti normos, man reikia kaip tik dabar pagavėti.

— Mes padėsime visas pastangas, kad tamstos lūvimas čionai tikrai malonus būtų. Gal reikėtų gydytoji pakviesti?

— Ne, ačiū, Alachas pats sergi mūsų visų sveikata.

Turkų komendantas, gestu nurodąmas seichą ir kitus suintuosius, tarė sargybai: „Veskite juos. Jie poilsio reikalingi“.

Bet tuo „poilsiu“ buvo pavadintas nugalabinimas. Seichas ir kiti suintieji buvo nuvesti nuošaliai ir ten nušauti.

Savo pasikalbį jino metu abi pusės gerai žinojo susidariusių padėčių artėjančią mirtį. Bet mandagumas Rytų žmogui taip yra įsiskunkęs į charakterį, jog Rytų žmonės palieka mandagūs ligi paskutinės minutės.

Skėriai sustabdė traukinį.

Pietų Austrijoje yra vietinių mažų skėrių, ne tų, kurie keliauja iš pietų ir sijmet buvo net Rumuniją pasiekę. Perreitą savaitę šitie mažytieji sutvėrimai sustabdė iš Vienos einantį traukinį. Jų tiek daug buvo pritupe ant geležkelio bėgių, kad garvežio ratai, juos sutraikę, ėm slysti ir traukinys nebegalėjo toliau eiti. Teko išsukti ugniagesius kurie liejo ant skėrių benzina ir juos degino. Tik po kelių valandų kelias buvo nuvalytas ir traukinys galėjo eiti toliau. Tai buvo naktį Rytų pasienė, kad toj vietoj geležinkelį reikia remonuoti, nes skėriai smarkiai apgraužė medinius žuolius.

Išmėgina, tas suserga vad. „gyvenimo persisotinimas“, kaip tai Dühring'as vadina, ir iš to linksta į pesimizmą ir neveiklumą: visi tie dalykai kultūrai yra kenksmingi.

Iš J. Gobio „Psichinė energija ir gyvenimas“.

Mūsų Šarkey - Žukausko kumštynės su vokiečiu Schmelingu įvyks tik sausio mėnesį.

Amerikos laikraščiai rašo, būk tai Šmelingui yra trukus viena gysla, todėl rugsėjo 25 d. negalėsias rungtis su Šarkey, o galėsias tik sausio mėnesį.

Oficialiai tos žinios nėra patvirtintos.

Laikrodžiai šaligatviuose.

Amerikiečiai sugalvojo dar vieną naujenybę. Naujorkė ir kituose didmiesčiuose įbandymui itaisyti laikrodžiai šaligatviuose. Jie apsaugoti storu stiklu ir plierinėmis grotomis, kad nesusiūnėtų. Tuo būdu praeiviams nereikia kelti galvas aukštyn ir žiūrėti į bokštus, kuriuose paprastai viešieji laikrodžiai yra įtaisomi, nes galima patikrinti laiką tiesiog emant šaligatviu. Mat, pastebėta, kad žmonėms užsiūnosius į bokštų laikrodžius, įvyksta daug nelaimingų atsitikimų: užvažiuoja automobilis ir panašiai; o tai labai trukdo didmiesčio gatvės judėjimą.

Pazveigus nekarta...

Pazvelgus nekarta į brolius lietuvius į jų skaitlingus vaikus. Mačiau aš tą kelią, kurį čia pramyne Da tik per kelis šiuos metus.

Pazvelgus į kelią ši brolių pra-

Vai slenka per veidą ūkai, Širdis apsiniaukia ir liudna palieka. Kur dingot malonūs laikai?

Kur dingot palikę tikrą atminimą. Nuskendę šviesioj praiey? Kuomet žilagalviai ir skaitus jaunimas Vieus kitą nešiojo širdy.

Kuomet mūs' senelių giesmė ma-

Skambėjo rytais, vakarais, O broliu, seselių daina sutartinė Aidėjo džiaugsmiais ir vargais.

O šiandien skaudu tik žiūrėti į brolius, Kad brenda į pelkes plėčias: Vieni skęsta pingoj, kiti mušasi, staugia Ir ardo šeimynas kitas.

Kiti vėl, lyg lapės, patamsėm se-

Tarp krūmų ir gatvių siauriu, Kur linksnų ir smagų sau gobį Nebodami sląstų žiauriu.

Vai kur pasislėps jie nuo rūstaus Teisėjo, Kuomet pas Jį nukeliaus? Vai kaip pasiteisins purvais susitėpė, Kad Viešpats apyskaitos klaus?

Dievuli gerasis! gražink mūsų

Garbingas, malonias dienas, Kad meilė, dorybė, vienybė lydėtų Ju ašarom plautas sielas.

Foto Alfas.

JUOKAI

Visai priešingai.

Du bičiuliai sugulę kalbasi:

— Šintai pyпкиų tuos papirusus! Kaip juos rūkau — negaliu visą naktį užmigti.

— O su manim visai priešingai: kai miegu, tai ne tik rūkyti, bet ir pasižiūrėti į papirusus negaliu!

Pastabus vaikas.

— Mama, aš pagavau musę. Padaryk iš jos drambli.

— Kaip tai galima vaikeli?

— Nuži tėtis visuomet sako, kad tu iš musės drambli darai.

— Tur būt jis neklauso savo sąžinės balso.

— Taip! Jau metai kaip jis apkurto.

Ko tu, Birutėlė, verki? — klausia tėvas mažą dukrelę.

— Vakas einant gulti Vyukas mane primušė.

— Tai ko gi šiandien verki?

Vakar tavęs, tėtė, namie nebuvo.

Be priežasties.

Ūkininkas išprė bernui kailį. Bernas teisai pasiskundė.

— Ar tave labai skaudžiai mušė?

— Klausia teisėjas.

— Labai skaudžiai pone teisėjau.

— Na, o kokią priežastį ūkininkas turėjo taip darydamas?

— Jokios priežasties neturėjo, turėjo tikrai storą gumbuotą lazda.

Balzakas ir vagis.

Pas garsųj rašytoją Balzaką kažkaip ilindo naktį vagis ir ėmė graibytis po jo rašomąjį stalą. Staiga vagis išgirdo kvatojimąsi. Atsigrižta ir pamato Balzaką.

— Ko tamsta juokies? — sumišęs paklausė vagis.

— Man juokinga, atsakė Balzakas, — kad tamsta naktį ieškai to, ko aš niekuomet negalėjau rasti šviesią dieną.

Skaitykite ir platinkite

„LIETUVI BRAZILIJŲ.“

ŽINIŲ ŽINELĖS

Rusų diplomatai neklauso savo valdžios. Rusų emigrantų laikračių žiniomis, lig šiol 250 aukštų Sovietų užsienių diplomatinių atstovybių ar prekybos delegacijų valdininkų atsakė grįžti į Sovietų Rusiją. Mat jie visi pabijoję būti sušaudyti.

Rygos prieniesty liepos 10 d. viena moteriškė apsirengus storais vilnoniais rūbais nuėjo į tualetą kambarį, kur apsiplūsus benzinu ir žibalu prisiarmino prie degančios žvakės. Momentaliai rūbai užsidegė. Kol suspėjo pagalbą suteikti, moteriškė taip sudėgė, kad jos kūnas bandant jį pernešti subirėjo.

Rygoj įsisteigė nauja partija

(naciokratai), kuri nori, kad Latvijoje būtų karalius. Pritarimą turi.

Bošėvikai Rusijoje turi prezidentą. Juo yra Michail Ivanovič Kalynin, tik jis vadinasi ne prezidentu (mat tas žodis yra buržujų išmislis), o „Vserosijskij starosta“.

Italija nedaug turi automobilių. Einant paskelbta statistika visoj Itijoje yra automobilių tik 142.091. Tuo tarpu Prancūzijoje 884.253. Gyventojų skaičius beveik vienodas.

ATVYKSTA EUROPOS GRAŽUOLĖS. Rugsio 21 d. į Rio de Janeiro atvyksta Europos valstybių išrinktos gražuolės konkuruotės su kitoms gražuolėms pasaulinės gražuolės vardo igijimui.

Lietuvos valstybė savo atstovėms neturės.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conscião, prie pat Luz stoties.

Siunčiame pinigų

doleriais į LIETUVĄ ir kitus kraštus. Taip pat priimame indelius ir atidarom einamąsias sąskaitas, mokėdami gerus procentus.

Laivakortis.

į Lietuvą ir iš ten. Šamados. KAINOS ŽEMOS. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Mūsų įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai ir kitomis Europos kalbomis.

Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Jus norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t. Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda
visada atliks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Jei norit sočiai ir skaniai pavalgyt, tai eikit į

BAR PAULISTANO

ant kampo Av. Celso Garcia ir rua D-r. Ricardo Gonçalves — 10
žingsnių nuo „Lietuvio Brazilijoj“ Redakcijos.

Pietus ar vakarienė (pagaminta europietiška) TIK 1\$800.
Ir taip v'skas pigiau.

Pabandykit vieną syk, ir visuomet atvyksit.

DĖMESIO!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai visi krepkitės
į mano rūbų siuvyklą

Rua Caninde Nr. 78 — Bondo Nr. 49 — Caninde

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR GERALI MŪSŲ TAUTIEČIAMS
DAROMA DIDELĖ NUOLAIDA. SIUVAMA IR IŠSMOKĖJIMUL
SUSIKALBAMA VISOMIS EUROPOS KALBOMIS.

Siuvama taip pat ir moterų rubai

PETRUITIS

Gyvenamas butas Avenida Vautier, 127.

J. CAIAFFA ir E. W. KICK.

FEDERALINIO TEISMO PRISIEKĖ, VERTĖJAI.

Verčia ir tarpininkauja visose bylose, kaip viešose taip ir komercijos bei Teismuose.

Daro vertimus iš šių kalbų: anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų, rumynų, čekų, ungarių, rusų, olandų, LIETUVIŲ, latvių, lenkų ir jugoslavų.

R a š t i n ė:

Rua 15 de Novembro, 36 (sob).

SÃO PAULO.

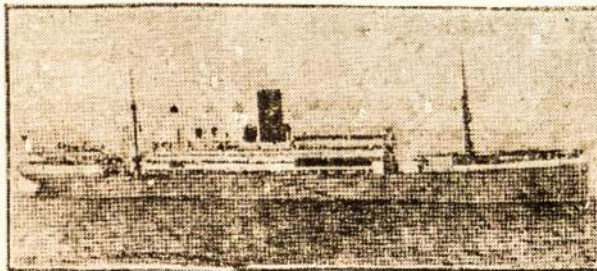
SALES 8 ir 10. Telef. 2-3605.

DĖMESIO!

Jei norit važiuot Lietuvon ar iškviesti iš Lietuvos savo gimines bei pažįstamus, krepkitės į

AGENCIA

„EUROPA“

Čia patarnavimas tikras, greitas ir sąžiningas.

Istaiga gyvuoja jau treči metai ir visi patarnavimu tapo patenkinti

Tik neužmirškite antrašę:

PRAÇA DO CORREIO, 16 (prie pat Centralinio Pašto).
AGENCIA „EUROPA“

Lietuviska vaistinė

„JOSÉ PAULINO“

RUA JOSÉ PAULINO, 140 (Bon Retiro) TELEF. 5-6307.

Vaistinės ir parfumerijos reikmenys. Perišimo medžiaga.

K A I N O S Ž E M O S.

Provizorius D. RUMMELIS,

Diplom. Kozaniaus universiteto.

Banco Allemão TRANSATLANTICO

SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE.
Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE,
BAHIA, PORTO ALEGRE.
ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠ-
ČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS.
INDĖLIAI IR DEPOZITAI AUKŠTAI NUOŠIMOLIAIS.

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

LIETUVISKA SIUVYKLA

Neseniai atvykus iš Lietuvos siuvėja ELENA BUDUKEVICIENE priima užsakymus modernių rūbų (sulių paskutinėmis mados iš Prancūzijos žurnaly).

Darbas garantuotas. Kainos prieinamos.

Priima nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Rua dos Gusmoes, 136.

KVOTIMAI SOFERIAMS

Trumpiausiu laiku išmokinama ir privengiami soferiai prie kvotimų kainos visiems prieinamos.

Mokyklą veda Direktorius Inžin technikas

C. GRAGNANO.

Krepkitės tiesiog į raštin:
Praça da Sé, 39. Telef. 2-1278

RUSIŠKA PIRTIS

Atidaryta šlokiadieniais nuo 2 iki 10 val. nakties. Sekmadieniais nuo 7 v. ryto iki 2 v. p. p.

Pirmadieniais pirties nėra.

Antradieniais tik moterims po 1\$5000. Trečiadieniais šeimoms: 1 žmogui — 2\$000, 2 — 4\$000, 3 — 5\$000.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais bendra pirtis po 1\$500 nuo žmogaus, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 2\$000

Rua Bresser, 307.

Lietuviškas Pensionas

Atsidarė naujas jaukus lietuviškas pensionas netoli Sorocabano s'oties.

Atvykę į São Paulo lietuviai ten gali gauti sau nakvynę, o taip pat gali ir kambary išnuoti.

KAINOS ŽEMOS.

Tik įsidėmėkite adresą:

R. Duque de Caxias, 8 tef. 5-1492
(įėjimas per fotografiją Allemão)

PENSIONAS IR NAKVYNĖS NAMAI.

Rua Carnot, 39.

Atskiros lovos su visu patarnavimu nuo 1\$000 į parą. Atskiri kambariai už pigią kainą.

Pietus, vakarienė ir arbata bei kava pigiau negu kitur.

Kalbama lietuviškai ir rusiškai.

DANTŲ GYDYTOJAS

Samuel Kohn.

Turėjęs didelę praktiką Europoje. Specialistas dirbtinų dantų, plombų ir „brigde wole“.

Darbas greitas ir kainos žemos.

Rua Julho Conceição, 24

Prancūzų Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS		IŠ SANTOS Į EUROPA	
Formose	— C. R. 26 Rugsėūt.	Massilia	— S. A. 16 Rugsėūt.
Aurigny	— C. R. 2 Rugsėjo	Jamaïque	— C. R. 22 Rugsėūt.
Lutetia	— S. A. 3 Rugsėjo	Eube'e	— C. R. 28 Rugsėūt.
Krakus	— C. R. 11 Rugsėjo	Lutetia	— S. A. 12 Rugsėjo
Kerguelen	— C. R. 16 Rugsėjo	Formose	— C. R. 15 Rugsėjo
Ceylan	— C. R. 24 Rugsėjo	Aurigny	— C. R. 23 Rugsėjo
Massilia	— S. A. 1 Spalio	Krakus	— C. R. 30 Rugsėjo
Belle Isle	— C. R. 11 Spalio	Kerguelen	— C. R. 7 Spalio
Groix	— C. R. 15 Spalio	Massilia	— S. A. 10 Spalio
Lutetia	— S. A. 22 Spalio	Ceylan	— C. R. 16 Spalio
Swiatowid	— C. R. 23 Spalio	Belle Isle	— C. R. 31 Spalio

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprastai, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO Cia Commercial e Maritima Rua da Quitanda, 19-A.
SANTOS Cia. Chargeurs Reunis Rua 15 de Novembro, 186.

Komercinė bendrovė „WAWEL“ S. A.

Iregistruota Patronate Agrícola.

Rua do Triunpho, nr. 10 (netoli stočių Luz ir Sorocabana)

LAIVAEORČIŲ PARDAVIMAS VISIŲ LAIVŲ LINIJŲ Į VISUS KRATUŠTUS IR IŠ TEN PIGIAUSIOMIS KAINOMIS.

Žemės sklypai alkeriais ir lotais geriausiose vietose ir netoli S. Paulo miestok' jmuui.

Daroma šamados, asmens liudijimai, tarpininkauja parūpinime vizų pasaus, dokumentų vertimai į įvairias kalbas. Viskas greitai ir už mažą atlyginimą.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Cia. Commercial „WAWEL“ S. A.

JUS PRIVIALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000 galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimėdžių
Galit kasdien išimti pinigų esant reik'ui.
Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Pen'endo 17, kertė Rua Quitanda.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitai, sąžiningai ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

Aptieka „MUNICIPAL“

Aptiekos įvairios prekės cheminiai išdirbiniai, mineralų vandens, parfumerija vietos ir užsienio išdirbiniai.

A. GORENSTEIN
Rua Barão de Itapetininga Nr. 36
Telef. 4-7757

Pinigu kursas.

Rugsėčio m. 8 dienos

Š. Amerikos doleris	95850
Anglijos svaras	475200
Ispanijos	15500
Portugalijos	05443
Vokietijos	25350
Argentinos	35500
Urugvajaus	85513
Lietuvos litas	15020

Parduodant 200—300 reisų pigiau.

L. Valiūko Privatinis biuras

Informacijos — patarimai — tarpininkavimas. Caixa postal 3902 laišku išdavinėjimas. Knygynas ir laikraščių parlavinėjimas.

Atdaras nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šventadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 v. p. p.

Prie Luz sodno.

Rua Ribeiro de Lima, 22
laiškams: São Paulo Caixa postal 3902.

Pašalinis PRANEŠIMAS

P. L. Valiuko privatiniam biure rua Ribeiro de Lima, 22 (prie Luz sodno) randasi laišakai sekantiems piliečiams:

Kilėauskas S., Karpavičius J., Liechovičaitė A., Leimont A., Lesauskaitė T., Leudauskas D., Lesauskas S., Mekėnas A., Markevičius A., Mišutavičius V., Meldas A., Milašauskaitė E., Maruška J., Meraitis, Misiunas P., Meškauskas J., Martinonis S., Meškauskas F., Misėvičius A., Maigis J., Milčiukas P., Mikučiumienė O., Matulionis J., Murnikas P., Masenis J., Meilus S., Mataitis V., Marcinkevičius J., Merkys K., Magila J., Milašius M., Morkis K., Melinis P., Mažulis P., Mirgaitis J., Nasenas J., Nadolskis J., Norba - Pauzys, Narkinas J., Oržekauskas V., Ousenska K., Orvila V., Petrauskas J., Plačekis V., Podgaiskis J., Paliokavičius S., Piragis J., Perloka V., Paškevičienė A., Prosevičius M., Paulauskas J., Požiura M., Pavilonis A., Preskanis Z., Plaučiūnas J., Podlipskis A., Paškevičius K., Pukis K., Pagirytė K., Pauzys J., Poškus J., Peleckaitė E., Pesliene A., Petryla V., Pranskunas P., Paulauskas J., Palubinskas B., Pabijonavičius J., Peleckaitė L., Pavariškis L., Pranaitytė A., Pūpelkis Z., Petrušas J., Paulauskas V., Peslis S., Rainyte E., Rudzinskas, Rynkevičius S., Ružinskas J., Rasikas S., Rimkus S., Rabašinskas K., Riškus J., Risevičius J., Radzevičius S., Raugalas K., Skirnevičaitė D., Stanevi S., Sekstutis J., Storpirstis P., Skarbalius P., Sakalauskaitis J., Simanaite S., Savickas V., Stukas J., Sabaliauskas J., Stanas S., Snelakis L., Stankevičius A., Šalkis P., Šatas J., Šerlikaite M., Šimelis B., Šakelis L., Šimkus A., Špokaitė O., Šeškus V., Šimkunas J., Špokas T., Šukys P., Usonaitė V., Ulpova J., Užinskas A., Urkis J., Uselis M., Uronaitė V., Tatarunas M., Tamutis S., Tumelis K., Tarnauskas J., Tarvydis S., Tartilas S., Talanskas V., Talačka J., Vitonis M., Viršilienė Z., Vargauskas P., Kyšniauskas J., Valtukaišis S., Vitonis J., Vaišnora R., Virbalis A., Vaitkunas B., Varnaite B., Vilutis J., Vengris J., Valbis A., Zabieła P., Žvirblytė U., Zarakauskienė L., Žeromskis S., Zimblis A., Zekas J., Žadreika A., Žilinskas K., Žilevičius K., Zabuška M., Zave P., Zivistanavičius P., Žeralis A.,

LIETUVIŠKA SIUVYKLA Vincio Tendzegolskio

Didelis pasirinkimas visokių medžiagų — angliškų ir vietinių.
Siuvama sublg naujausiosios madosis.

Darbas atliekamas greit ir gerai.

SIUVAMA IR IŠSIMOKĖJIMUL.

Lietuviams daroma didelė nuolaida.

RUA CARLOS BOTELHO, 80.

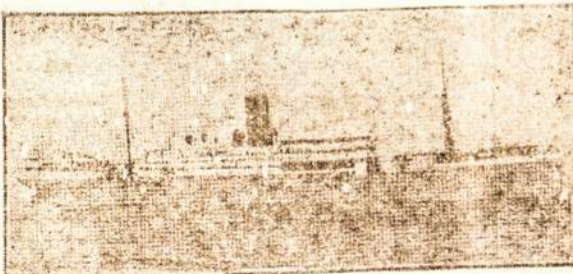
DĖMESIO!!!

PASKUTINĖ NAUJIENA!!!

Laivakortės ir šamados

pigiausias kainomis ir geriausias laivais visų navigacijos linijų.

Ištikinama į rankas.

Didelis kainų papigijimas

Laivais kurie išeina iš Santos į Montevideo su kamarote tik 105\$000 į Buenos Aires 125\$000.

Bendrai pigiau tik įstaigoje

CASA BERNARDO

RUA S-TA EPHIGENIA, 39-C.

KALBAMA VISOMIS EUROPOS KALBOMIS.

IVAIRIOS NAUJIENOS

Susirėmimas studentų su policija.

Rugpjūčio 7 d. São Paulo juridinio fakulteto studentai gavo iš policijos leidimą surengti aikštėje São Francisco mitingą João Pessoa pagerbinui. Mitingas praėjo gan tvarkingai, nors kai kurie kalbėtojai ir stengėsi įkvėpti klausytojams karingą dvasią prieš dabartinę Brazilijos vyriausybę.

Mitingui pasibaigus studentai norėjo padaryti savo demonstracijas miesto gatvėse. Bet policija nedavė leidimo. Tuomet karštesni studentai paleido kelis revolverio šūvius į orą ir įvyko sumišimas. Policija tuomet įsakė publikai skirstytis, bet studentai pasipriešino ir įvyko susišaudymas. Tapo pakviesta raitoji policija, kuri privertė studentų dalį suėiti į universiteto rūmus, bet ir iš ten jie bandė šaudyti. Tik vėliau atvykus kareiviams pasisekė viską likviduoti.

„Folha da Noite“ rašo, kad tame susirėmime užmušta 5 asmenys ir daug yra sužeista, jų tarpe kelios moterys.

Visgi karingas ūpas dar nenuslugo.

Sugrižo Dr. Julio Prestes.

Rugpjūčio 4 d. sugrižo iš Europos laivu „Arlanza“ D-ras Julio Prestes, businiamas Brazilijos prezidentas.

Savo pareigas pradės eiti tik lapkričio 15 d. Iki šiam laikui ves pasitarimus su politikais naujos vyriausybės sudarymo ir politinės platformos nusatyti reikalui. Spėjama, kad dabartinės vyriausybės politika bus tęsiama toliau. Tik daugiau dėmesio bus kreipiama į savo valiutos stabilizavimą, kad pinigų kursas taip nesvyruotų, o būtų pastovus.

Į São Paulo grįžo rugpjūčio 6 d.

Prezidento João Pessoa

lavoną rugpjūčio 7 d. atgabeno į Rio de Janeiro, kur jis tapo palaidotas su visomis iškilmėmis.

Lietuvos pilietis be bilieto.

Rugpjūčio 6 d. Santos uoste laive „Massilia“ suėmtas tarp kitų keleivių ir vienas Lietuvos pilietis, vokiečių Jonas Šneideris, kuris atkeliavo į Braziliją be vizos ir be bilieto.

Jis šiomis dienomis bus gabenamas atgal į Lietuvą ir turės užsimokėti 1050\$000 už jaivakortę iš Lietuvos į Braziliją.

Parahyboj ramu.

Parahybos vyriausybė rugpjūčio 5 d. praneša, kad visoj estadoj jau tapo tvarka įvesta. Kovos, kurios buvo vedamos iki šiol, pasibaigė. Visi žmonės pradėjo naują ramų gyvenimą.

Vytautas Didysis lanko Lietuvą.

Liepos 15 d. Šauliai ir kitos visuomenės organizacijos iš Kauno išvyko su Vytauto Didžiojo paveikslu aplankyti visą Lietuvą. Kiekvienoj sustojimo vietoj yra daromos pritaikintos iškilmės su atitinkamomis prakalbomis ap. V. Didįjį. Į Kauną sugrįž rugpjūčio 7 d.

Birūtės diena.

Rugpjūčio 15 d. — Vytauto Didžiojo motinos Birūtės diena. Lietuvoj, Palangoj bus tą dieną vaidinama nauja poeto Putino misterija „Vaidilutė motina“, taip pat bus motinų eisenos su senoviškais lietuvių rūbais ir gyvais paveikslais.

Raudonojo kryžiaus sanatorija A. Panemunėje.

Raudonojo kryžiaus valdyba, natydamą, kad maža vietų, kur galima būtų pailsėti ir sveikatą pataisyti, ryžosi pastatyti Panemunėje sanatorija. Statybos darbai jau seniai pradėti ir tiek jau pavaryti, kad rudeni galima bus baigti netgi ir vidaus įrengimą. Sanatorijos rūmai turės keturis aukštus ir bus įrengti kuo moderniškiausiais. Manoma sutalpinti joje daugiau, kaip 150 lovų. Sanatorija busianti atidaryta kitų metų pavasarį.

Šilalės gaisras.

Tauragės apskr. Šilalės miestelyje liepos mėn. 5—6 d. naktį 24 vel. kilo gaisras ir sudegė 7 gyvenamieji ir 11 negyvenamųjų namų, kur buvo 1 marufaktūros ir 2 senukių prekių krautuviės. Vietos gaisrininkų ir gyventojų pastangomis gaisras buvo sustabdytas 3 valandą. Baigiant gaisrą sustabdyti, buvo atvykę Tauragės ir Pagėgių gaisrininkų komandos.

Nuostolių padaryta per 14.000 litų. Iš 18 sudegusių trobesių buvo apdrausti tik du. Kvotos daviniai rodo, kad gaisras kilo dėl neatsargaus elgimosi su ugnimi.

Zarasų apskr. iškrito kruša.

Iš Zarasų pranešama, kad liepos 3 d. Dusėtų ir Antalieptės valsčių kaimuose ledai sumaikino apie 25% pasėlių. Ūkininkams padaryta apie 13.000 lt. nuostolių.

Lietuvių — lenkų ginčas.

Telegrafo „U. P.“ pranešimu, laikraštis „Express Porany“ iš rugpjūčio 6 d. rašo, kad netolimoj ateity Lietuva ir Lenkija padarys tarp savęs sutartį, kuria einant Lietuva atgaus Šeinus su

visa teritorija į šiaurę nuo Suvalkų, bet atsisakys (?) nuo Vilniaus, kurio priklausomybę ir tautybę (?) išspręstą tikra mišra komisija.

Veltui tos visos lenkų svajoniš. Lietuviai nekuon net savo teisių prie Vilniaus neišsižadės. Vilnius buvo ir turi būti lietuvių.

PLENTUS GRIS TAŠYTAIS AKMENIMIS.

Plentų valdyba jau pradėjo Kaunas — Garliava plentų pagrindimo darbus. Trijų kilometrų ilgio tarpas tarp Aleksoto ir „Maisto“ fabriko grindžiamas tašytais akmenimis. Plentų valdyba mano, kad tašytų akmenų grindinys gerai laikys ir yra pasiryžusi grįsti jais tas vietas, kur eina didžiausias judėjimas. Galimas dalykas, kad ir naujai tiesiamas plentas Kaunas — Raseiniai bus išgrįstas tašytais akmenimis.

KIEK LIETUVOJE AUTOMOBILIŲ.

1928 ir 1929 metais Lietuvoj buvo užregistruotas toks automobilių skaičius:

Lengvųjų auto mobilii	926	1.010
Sunkiųjų	186	309
Autobusų	139	265
Motociklų	464	746
Traktorių	259	272

Cia neįskaitytos krašto apsaugos ministerijai priklausančios mašinos. Traktorių skaičius liečia tik Didž. Lietuvą bei Klaipėdos krašto.

GRAŽINAMI IŠ RUSIJOS SENI LIETUVOS ARCHYVAI.

P. Rabinavičius, Lietuvos atstovybės Maskvoje pat. rėjas, šiomis dienomis priėmė 26 dėžes senų Lietuvos XVI ir vėlesnių amžių teismų aktų.

NAUJAS ŽEMĖS BANKO ĮSTATYMAS

Viename paskutinių savo posėdžių ministerių kabinetas priėmė žemės banko įstatymo projektą. Šiuo įstatymu bus tvarkomas esamasis žemės bankas; senasis žemės banko įstatymas panaikinamas.

Žemės bankas, einant šiuo įstatymu, teks ilgalaikį kreditą, imdamas įkaitan nekilnojamąjį turta, ir kredituos žemės ir žemės ūkiu paremtą prekybą bei pramonę.

LIETUVIAI, skaitykit sekant „Lietuvio Brazilioj“ nuorij. Jame tilps daug įvairių patariamų ir informacijų įvairiais gyvenimo klausimais.

Atitaisymas.

„Liet. Brazilioj“ N 31 straipsny „Kam ta pasaulėliura“ antro abzačo paskutiniame sakiny (piranoj skilty 23 eilutėj nuo viršaus) išburovė korektūros klaida. Reikia skaityti: „ypač kuomet jos nuogas šlaunaites parodauja ant scenos“. Šiuo ši korektūros klaida atitaisoma.

Pašto dėžutė.

Redakcijoj yra laiška.

Feliksui Danieliui, St. Liškui, J. Žilinskui, J. Gudaičiui, J. Visockui, J. Jekiačiui, J. Barys, M. Vasiliui, Ant. Andrijauskui, Ant. Petrauskui, J. Baniui, J. Bagaševičiui, St. Bandūrai, K. Norgelai, Z. Stankevičiui, St. Asadauskui, V. Gladušui, O. Šablevičiui, D. Parauškui, Vl. Počiui, P. Jakutui, P. Valckevičiui, J. Zabričiutiui, J. Vitaičiui, J. Vaškevičiui, Agn. Dambrauskenei, Alb. Daminiui, Pr. Janičiui, Ant. Lišmantui, Vl. Peleckui, V. Urniežui, J. Pribušui, T. Šablevičiui, J. Satkumui, A. Janaudžiui, A. Lukašiui, V. Liubičiui, J. Poniatauskui, V. Bužinskui, M. Zukui, A. Perniumui ir A. Makoškui.

D Ė M E S I O!

Lietuvis Sosiedas praneša tautiečiams, kad jis surado naują būdą gydyti maliarijos ligą.

Kas serga taja liga, gali kreiptis į jį laišku (caixa postal 1764, São Paulo, Sosiedui) ir jis gaves laiška, vėks as netikėtai pas ligonį į butą. Gydo veltui.

Rasidami Redakcijai laiškus adresuokite taip:

S. PAULO. Caixa Postal 1764

„Lietuvis Brazilioj“

TAUTIECIAI, skaitykit ir platinkit didžiausį ir įdomiausį viso Pietų Amerikoj laikraštį

„LIETUVIS BRAZILIJOS“.

Que alegria transparece Na sua voz, oh! Juguinha! Dar se a que hoje bebesse a bossa da branquinha?

Capaz, Giloquinha, impanelar! Meu bom humor não extranhe Devo a um bom copo de Antarctica e ao Guaraná Champagne.

ANTARCTICA

„Lietuvis Brazilioj“

prenumeratos kaina: BRAZILIJOS IR VISOJ PIETŲ AMERIKOS:

metams	10\$000
pusei metų	5\$000
3 mėnesiams	3\$000

UŽ PASTO DĖŽUTĘ, 1764, priimama vienetui mėnesiui 5\$000

„Lietuvis Brazilioj“ IR VISOJ PIETŲ AMERIKOS:

LIETUVA AR KITA ŠALIS:	15\$000
metams	10\$000
pusei metų	5\$000

UŽ PASTO DĖŽUTĘ, 1764, priimama vienetui mėnesiui 5\$000

Skaudėjimai

Visi skaudėjimai ir blogumai, kuriuos turi kiekviena moteris iš priežasties savo ligų, greitai praėina priėmus

Cafiaspirina

Šitie sėkmingi vaistai BAYER naikina visus skaudėjimus ir suteikia organizmui normalų sveikatos stovį.

A Cafiaspirina galima imti su pasitikėjimu, nes šie vaistai nėra nekenkia nei širdžiai nei inkstams.

A Cafiaspirina rekomenduojama kaip vaistai nuo galvos, dantų, ausų, skaudėjimo, nuo nemigos, susinervavimo ir t. t.